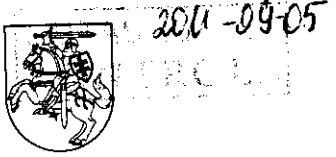

04/03

2011-06-23
9-11061

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

Gedimino pr. 56, LT-01110 Vilnius, tel. (8 5) 266 5100, faks. (8 5) 266 5138, e. paštas rovale@lrs.lt

---

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai
Jakšto g. 4/9, LT-01105 Vilnius

2011-06-22 Nr. 4D-2011/1-496/3D-1499

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai
Gedimino pr. 38/Vasario 16-osios g. 2
LT-01104 Vilnius

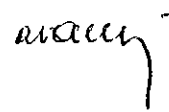
✓Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai
Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius

Siunčiama Seimo kontrolieriaus savo iniciatyva pradėto tyrimo 2011-06-22 pažyma Nr. 4D-2011/1-496 „Dėl galimo žmogaus teisių į sveiką ir saugią aplinką pažeidimo“

PRIDEDAMA. 11 lapai.

Pagarbiai

Seimo kontrolierius

 Romas Valentukevičius

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

SEIMO KONTROLIERIAUS INICIATYVA PRADĖTO TYRIMO DĖL GALIMO ŽMOGAUS TEISIŲ Į SVEIKĄ IR SAUGIĄ APLINKĄ PAŽEIDIMO PAŽYMA

2011-06-22 Nr. 4D-2011/1-496
Vilnius

I. TYRIMO ESMĖ

Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius Romas Valentukevičius 2009 metais savo iniciatyva atliko tyrimą dėl farmacinių atliekų tvarkymo ir pateikė išvadas dėl jų netinkamo tvarkymo. Tyrimo metu buvo konstatuota, kad vaistinės atsisako priimti iš gyventojų naikintinus vaistinius preparatus, nors tai daryti jas įpareigoja Lietuvos Respublikos farmacijos įstatymo 39 straipsnio 4 punktas. Taip pat buvo konstatuota, kad nėra vykdoma Farmacijos įstatymo 42 straipsnio 1 dalies nuostata, įpareigojanti Vyriausybę nustatyti farmacinių atliekų surinkimo, tvarkymo ir apmokėjimo už jų tvarkymą tvarką. Ši nuostata įsigaliojo 2007-01-01, tačiau iki Seimo kontrolieriaus atlikto tyrimo nebuvo įgyvendinta. Seimo kontrolierius rekomendavo Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministrui bei Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriui imtis priemonių, kad tyrimo metu nustatyti pažeidimai būtų pašalinti.

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė po Seimo kontrolieriaus atlikto tyrimo dėl farmacinių atliekų tvarkymo netrukus pradėjo valstybinį veiklos auditą dėl medicininių atliekų tvarkymo. Šiuo auditu buvo siekta įvertinti, ar medicininių atliekų tvarkymas yra efektyvus, nustatyti reikšmingiausias šios srities problemas ir pateikti rekomendacijas, kaip tobulinti medicininių atliekų tvarkymą. 2010-11-17 *Valstybinio audito ataskaitos Nr. VA-P-30-2-22 „Medicininių atliekų tvarkymas“* išvadose rašoma: „Teisinis reglamentavimas medicininių atliekų tvarkymo srityje nepakankamas: teisės aktuose medicininių atliekų ir medicininių atliekų tvarkymo samprata neišsamiai apibrėžta, nepatvirtinta farmacinių atliekų surinkimo, tvarkymo ir apmokėjimo už jų tvarkymą tvarka, nenustatyti medicininių atliekų, susidarantių teikiant gyvūnų sveikatos priežiūros paslaugas, tvarkymo reikalavimai; <...>.“

Valstybės kontrolė Lietuvos Respublikos Vyriausybei rekomendavo: „inicijuoti Atliekų tvarkymo įstatymo papildymą, apibrėžiant medicininių atliekų sąvoką; parengti ir patvirtinti farmacinių atliekų surinkimo, tvarkymo ir apmokėjimo už jų tvarkymą tvarką ir medicininių atliekų, susidarantių teikiant gyvūnų sveikatos priežiūros paslaugas, tvarkymo tvarką; parengti priemones medicininių atliekų tvarkymo visos sistemos kūrimui; nustatyti bendros medicininių atliekų apskaitos tvarkymo reikalavimus; numatyti priemones, skatinančias medicininių atliekų perdirbimą, mažinančias šių atliekų tvarkymo išlaidas.“

Dienraščio „Lietuvos žinios“ interneto portale 2011-03-25 paskelbiama žurnalistų L. Vireliūnaitės ir K. Kučinskaitės publikacija „Medicininės atliekos – tiksinti bomba“; rašoma: „Medicinos įstaigose sukauptos atliekos jau kuris laikas nedeginamos. Šia veikla nuo 2006 metų užsiėmusi bendrovė „Senovė“ tam nebeturi leidimo, o netoli Šiaulių pastatytas įmonės „Toksika“ pavojingų atliekų deginimo įrenginys dar nenaudojamas. Nebetinkami vaistai, panaudoti švirkštai,

skalpeliai ir net žmonių kūno dalys keliauja... į saugyklas. <...>. Bendrovės „Toksika“ atliekų deginimo įrenginį kartu su Italijos firma „Hafner“ statė minėtoji „Senovė“. Šiems darbams iš Europos Sąjungos Sanglaudos fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų skirta beveik 87 mln. litų.“

Atsižvelgęs į atliktus tyrimus bei minėtoje publikacijoje pateiktą informaciją Seimo kontrolierius Romas Valentukevičius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 13 straipsnio 3 dalimi, savo iniciatyva pradėjo tyrimą, siekdamas nustatyti, kas padaryta per laikotarpį nuo Seimo kontrolieriaus pateiktų rekomendacijų bei Valstybės kontrolės pateiktų išvadų dėl nepakankamo teisinio reglamentavimo farmacinių, medicininių atliekų tvarkymo srityje bei kas yra atsakingas už tai, kad šalyje susidarė situacija, kai nėra kur deginti medicininės atliekas.

II. TYRIMAS IR IŠVADOS

1. Atsižvelgiant į tyrimo esmę ir paaiškėjusias aplinkybes, tyrimą tikslinga suskirstyti į šias dalis:

- 1) dėl Seimo kontrolieriaus pateiktų rekomendacijų farmacinių atliekų tvarkymo srityje įgyvendinimo bei Valstybės kontrolės pateiktų rekomendacijų medicininių atliekų tvarkymo srityje;
- 2) dėl medicininių atliekų deginimo.

Tyrimas bus atliekamas ir tyrimo išvados bus pateikiamos dėl kiekvienos dalies atskirai.

Dėl Seimo kontrolieriaus pateiktų rekomendacijų farmacinių atliekų tvarkymo srityje įgyvendinimo bei Valstybės kontrolės pateiktų rekomendacijų medicininių atliekų tvarkymo srityje

Tyrimo metu nustatytos faktinės aplinkybės

2. Lietuvos Respublikos aplinkos ministras Gediminas Kazlauskas 2011-05-20 raštu Nr. (17-1)-D8-4819 „Dėl informacijos pateikimo“, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras Raimondas Šukys 2011-06-08 raštu Nr. 10-(11.1-192)-4419 „Dėl informacijos pateikimo“, Lietuvos Respublikos ūkio ministras Rimantas Žylius 2011-06-03 raštu Nr. (26.1-81)-3-3002 „Dėl informacijos pateikimo“, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus pavaduotojas, pavaduojantis direktorių, Vidmantas Paulauskas 2011-05-27 raštu Nr. B6-(1.9)-924 „Dėl informacijos pateikimo“, UAB „Tekasta“ direktorius Evaldas Stanionis 2011-05-18 raštu „Dėl informacijos pateikimo“, atsakydami į paklausimus, pateikė Seimo kontrolieriui informaciją bei dokumentus (kopijas), iš kurių nustatyta:

2.1. šiuo metu visos vaistinės, vykdydamos Lietuvos Respublikos farmacijos įstatymo (toliau – Farmacijos įstatymas) 39 straipsnio 4 punkto nuostatas, priima iš gyventojų naikintinus vaistinius preparatus. Tačiau, kol nepatvirtinta Farmacijos įstatymo 42 straipsnio 1 dalyje numatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės farmacinių atliekų surinkimo, tvarkymo ir apmokėjimo už jų tvarkymą tvarka, vaistinės atliekų tvarkymo įmonei turi pačios apmokėti ir už savo veiklos farmacinių atliekų, ir už iš gyventojų surinktų naikintinų vaistinių preparatų tvarkymą. Minėto Farmacijos įstatymo 42 straipsnio 1 dalyje numatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvarka galės būti parengta ir patvirtinta tik suderinus Farmacijos įstatymo nuostatas su Atliekų tvarkymo įstatymo nuostatomis. Šiuo metu Lietuvos Respublikos Seimui jau yra pateiktas ir svarstomas Farmacijos įstatymo 2, 19, 42, 43 straipsnių pakeitimo ir 44, 45, 46, 47 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas), kurio nuostatos yra suderintos su Atliekų tvarkymo įstatymo nuostatomis. Tik priėmus Įstatymo projektą bus galima parengti tvarką, reglamentuojančią farmacinių atliekų, surinktų iš gyventojų per vaistines, tvarkymo apmokėjimą atliekų tvarkymo įmonei;

2.2. pagal Farmacijos įstatymo nuostatas prie farmacinių atliekų nėra priskiriami

veterinariniai vaistai. Dėl tos priežasties į farmacines atliekas panašūs produktai – nekokybiški, pasibaigusio tinkamumo laiko, surinkti iš gyventojų veterinariniai vaistai ar jų falsifikatai, tiriamųjų veterinarinių vaistų likučiai – nepatenka į specialaus įstatymo, reglamentuojančio farmacinę veiklą, reguliavimo sritį ir turi būti tvarkomi vadovaujantis atliekų tvarkymą reglamentuojančiais teisės aktais;

2.3. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (toliau – ir VMVT), atsižvelgdama į esamas teisinio reglamentavimo spragas, siūlė Sveikatos apsaugos ministerijai, kuri inicijuoja Farmacijos įstatymo pakeitimus, sąvoką „farmacinės atliekos“ papildyti žodžiais „veterinariniai vaistai“. Į šį siūlymą atsižvelgta ir šiuo metu Lietuvos Respublikos Seime svarstomame Lietuvos Respublikos farmacijos įstatymo 2, 19, 42, 43 straipsnių pakeitimo ir 44, 45, 46, 47 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekte sąvoka „farmacinės atliekos“ papildyta žodžiais „veterinariniai vaistai“. VMVT kartu su Veterinarijos farmacijos asociacija, kol bus išspręstas nesaugių veterinarinių vaistų surinkimo iš Lietuvos gyventojų teisinis reglamentavimo klausimas, nutarė, kad nesaugių veterinarinių vaistų surinkimas iš gyventojų bus vykdomas veterinarijos vaistinėse, kurios laikinai priims ir kaups surinktus nesaugius veterinarinius preparatus;

2.4. Aplinkos ministerijos nuomone, farmacinių atliekų tvarkymo finansavimas valstybės biudžeto lėšomis, šiuo metu numatytas Farmacijos įstatymo 42 straipsnio 2 dalyje, yra neteisingas. Atliekų tvarkymo įstatymo 32 straipsnyje nustatyta, kad atliekų tvarkymo srityje taikomas principas „teršėjas moka“, kuris reiškia, kad atliekų tvarkymo išlaidas turi apmokėti pirminis atliekų darytojas arba dabartinis ar ankstesnis atliekų turėtojas ir (ar) produktų, dėl kurių naudojimo susidaro atliekos, gamintojas ar importuotojas. Farmacinių atliekų tvarkymo išlaidas turėtų padengti vaistų gamintojai ir importuotojai. Siekiant nuolatinio naikintinų vaistų, surinktų iš vaistinių, tvarkymo finansavimo, gamintojo atsakomybės principo diegimas šioje srityje būtų naudingas. Aplinkos ministerija siūlė Sveikatos apsaugos ministerijai gamintojo atsakomybės principą taikyti ir farmacinių atliekų tvarkymui, tačiau šie siūlymai nebuvo įtraukti į įstatymo projektą, kuris šiuo metu svarstomas Lietuvos Respublikos Seime;

2.5. Ministro Pirmininko kanclerio pirmasis pavaduotojas Giedrius Kazakevičius 2010-11-25 raštu Nr. 62-6542 Sveikatos apsaugos, Aplinkos, Ūkio ministerijoms bei VMVT išsiuntė pavedimą pagal kompetenciją išnagrinėti Valstybės kontrolės atlikto valstybinio audito „Medicininų atliekų tvarkymas“ ataskaitą (toliau – Ataskaita) ir apie Vyriausybei numatytą rekomendacijų įgyvendinimą iki 2010-12-31 informuoti Valstybės kontrolę ir Ministro Pirmininko tarnybą;

2.6. Ūkio ministerijos nuomone, Ataskaitoje pateiktas rekomendacijas turėtų įgyvendinti Aplinkos ir Sveikatos apsaugos ministerijos bei VMVT (Ūkio ministerijos 2011-01-07 raštas Nr. (26.3-81)-3-95 „Dėl Ministro Pirmininko pavedimo“);

2.7. siekiant įgyvendinti Ataskaitoje) numatytas rekomendacijas, Aplinkos ministerijoje 2010-12-14 buvo organizuotas Sveikatos apsaugos ministerijos, VMVT atstovų pasitarimas, kuriame svarstyta Ataskaitoje Lietuvos Respublikos Vyriausybei pateiktų rekomendacijų galimos įgyvendinimo priemonės, terminai, jas įgyvendinančios institucijos;

2.8. VMVT siekdama įgyvendinti Rekomendacijų įgyvendinimo plane nurodytas priemones, Aplinkos ministerijai teikė siūlymą dėl Atliekų tvarkymo įstatymo papildymo nuostatomis dėl VMVT įgaliojimo reglamentuoti medicininių atliekų, susidarančių teikiant gyvūnų sveikatos priežiūras paslaugas, tvarkymą suteikimo (2011-02-19 raštas Nr. B6-(1.19)-339);

2.9. VMVT pagal kompetenciją taip pat teikė Sveikatos apsaugos ministerijai (2011-01-27 raštas Nr. B6-(1.19)-141) ir Aplinkos ministerijai (2011-03-16 raštas Nr. B6-(1.19)-467) siūlymus dėl sąvokos „medicininės atliekos“ apibrėžties, kadangi šiuo metu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008-02-14 įsakymu Nr. V-117 patvirtintoje Lietuvos higienos normoje HN 66:2008 „Medicininų atliekų tvarkymo saugos reikalavimai“ sąvoka „medicininės atliekos“ apibrėžiama kaip „pavojingos ir nepavojingos žmonių sveikatos priežiūros ir su ja susijusių mokslinių tyrimų atliekos“, tai yra pagal minėtą sąvokos apibrėžtį veterinarinėje medicinoje susidarančios atliekos nepriskirtinos prie medicininių atliekų;

2.10. sprendžiami statistinių duomenų apie medicininių atliekų tvarkymą klausimai, nes

Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos skelbiami ir Aplinkos apsaugos agentūros pateikiami duomenys nesutampa, kai kuriuos netgi yra sudėtinga palyginti dėl skirtingai apskaitomų medicininių atliekų grupių. Rengiami Lietuvos higienos normos HN 66:2008 „Medicininų atliekų tvarkymo saugos reikalavimai“ (toliau –HN 66:2008), patvirtintos sveikatos apsaugos ministro 2008-02-14 įsakymu Nr. V-117, pakeitimo ir metinės statistinės formos Nr. 66 (Sveikata metinė) „Medicininų atliekų tvarkymas sveikatos priežiūros įstaigose“ pakeitimai;

2.11. siekiant pagerinti medicininių atliekų tvarkymo sveikatos priežiūros įstaigose reglamentavimą, sveikatos apsaugos ministro 2010-05-10 įsakymu Nr. V-415 iš Sveikatos apsaugos ir Aplinkos ministerijų bei joms pavaldžių įstaigų specialistų sudaryta darbo grupė HN 66:2008 ir formos Nr. 66 pakeitimo projektams parengti. Ši darbo grupė parengė antrą HN 66:2008 pakeitimo projektą, kuriame medicininių atliekų tvarkymo sveikatos priežiūros įstaigose reikalavimai išdėstyti nauja redakcija (Lietuvos higienos norma HN 66:2011 „Medicininų atliekų tvarkymo saugos reikalavimai“). Šiuo metu darbo grupė svarsto suinteresuotų institucijų pateiktas pastabas;

2.12. nemažai sveikatos priežiūros įstaigose atskirai surinktų nukenksmintų infekuotų medicininių atliekų vežant šalinti yra sumaišoma su buitinėmis atliekomis ir jau kaip mišrios komunalinės atliekos patenka į atliekų sąvartynus. Siekiant išspręsti šią problemą, turi būti pakeista HN 66:2008, nustatant, kad medicininės atliekos turi būti perduodamos (pagal sutartis) tik šias atliekas naudojančioms ir šalinančioms įmonėms, o ne atliekų vežėjams. Aplinkos ministerijos atstovai dalyvauja sveikatos apsaugos ministro sudarytos darbo grupės veikloje HN 66:2008 ir metinės statistinės formos Nr. 66 (Sveikata metinė) pakeitimo projektams parengti.

3. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad biurokratizmas – tai tokia pareigūno veika, kai vietoj reikalų sprendimo iš esmės laikomasi nereikalingų ar išgalvotų formalumų, nepagrįstai atsisakoma spręsti pareigūno kompetencijai priklausančius klausimus, vilkinama priimti sprendimus ar atlikti savo pareigas bei kitaip blogai ar netinkamai valdoma. Biurokratizmu taip pat laikomas toks pareigūnų darbas, kai nevykdomi arba blogai vykdomi įstatymai ar kiti teisės aktai.

Minėto įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją) privalo nagrinėti institucija ir įstaiga ar pareigūnas, kuriems toks siūlymas (rekomendacija) adresuojamas, ir apie nagrinėjimo rezultatus informuoti Seimo kontrolierių.

4. Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 20, 21, 22 straipsniuose nurodytos Aplinkos, Sveikatos apsaugos bei Ūkio ministerijų funkcijos atliekų tvarkymo sityje:

Aplinkos ministerija reglamentuoja ir administruoja visų atliekų tvarkymą, kontroliuoja nustatytų reikalavimų ir užduočių įgyvendinimą. Aplinkos ministerija koordinuoja kitų valstybės ir savivaldybių institucijų veiklą atliekų tvarkymo srityje, ieško papildomų finansavimo šaltinių valstybės bei savivaldybių institucijų parengtiems atliekų tvarkymo projektams finansuoti.

Sveikatos apsaugos ministerija atlieka pavojingų atliekų ir jų tvarkymo veiklos poveikio žmogaus ir visuomenės sveikatai ekspertizę, reglamentuoja medicininių atliekų tvarkymą sveikatos priežiūros įstaigose. Ši ministerija koordinuoja sveikatos priežiūros įstaigų veiksmus diegiant medicininių atliekų tvarkymo pajėgumus. Tais atvejais, kai sveikatos priežiūros įstaigos nesugeba užtikrinti saugaus medicininių atliekų sutvarkymo, Sveikatos apsaugos ministerija inicijuoja šių atliekų tvarkymo pajėgumų sukūrimo projektus.

Ūkio ministerija rengia ir tvirtina programas, skatinančias atliekų prevenciją, taip pat skatinančias mažinti gamyboje susidarantių atliekų kiekį, diegti mažaatliekes technologijas, kurti rinkas iš antrinių žaliavų pagamintiems produktams; koordinuoja šių programų įgyvendinimą. Ūkio ministerija koordinuoja pramonės įmonių veiksmus diegiant gamyboje susidarantių atliekų tvarkymo pajėgumus. Tais atvejais, kai pramonės įmonės nesugeba užtikrinti saugaus savo atliekų sutvarkymo, Ūkio ministerija inicijuoja atitinkamų atliekų tvarkymo pajėgumų sukūrimo projektus.

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998-09-22 nutarimu Nr. 1138 patvirtintų (2010-10-13 nutarimu Nr. 1473 priimta nauja redakcija) Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų 7.2 punkte nurodyta, kad Aplinkos ministerijos vienas iš svarbiausių veiklos tikslų: formuoti

valstybės politiką <...>, atliekų (išskyrus radioaktyviasias) tvarkymo, <...> srityse ir organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jos įgyvendinimą.

Išvados

6. Seimo kontrolierius 2009 metais konstatavo, kad nėra vykdoma Farmacijos įstatymo 42 straipsnio 1 dalies nuostata, įpareigojanti Vyriausybę nustatyti farmacinių atliekų surinkimo, tvarkymo ir apmokėjimo už jų tvarkymą tvarką. Ši nuostata įsigaliojo 2007-01-01, tačiau iki tyrimo dienos nebuvo įgyvendinta.

Sveikatos apsaugos ministerijos teigimu, Farmacijos įstatymo 42 straipsnyje 1 dalyje numatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvarka galės būti parengta ir patvirtinta tik suderinus Farmacijos įstatymo nuostatas su Atliekų tvarkymo įstatymo nuostatomis.

Pažymėtina, kad, pagal Vyriausybės nutarimais patvirtintus Ministerijų nuostatus, ministerijoms yra pavesta rengti įstatymų bei kitų teisės aktų projektus. Nuo 2007-01-01, kai įsigaliojo Farmacijos įstatymo 42 straipsnio 1 dalies nuostata, praėjo daugiau nei ketveri metai, todėl, Seimo kontrolieriaus nuomone, ministerijos turėjo pakankamai laiko suderinti Farmacijos įstatymo nuostatas su Atliekų tvarkymo įstatymo nuostatomis ir parengti farmacinių atliekų surinkimo, tvarkymo ir apmokėjimo už jų tvarkymą tvarkos projektą.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Ataskaitos rekomendacijų įgyvendinimo vykdymo posėdžio 2010-12-30 protokole Nr. D4-130 ministerijoms nėra numatyta jokie veiksmų plano dėl farmacinių atliekų surinkimo, tvarkymo ir apmokėjimo už jų tvarkymą tvarkos parengimo.

Iš to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Farmacijos įstatymo 42 straipsnio 1 dalies nuostata, įpareigojanti Vyriausybę nustatyti farmacinių atliekų surinkimo, tvarkymo ir apmokėjimo už jų tvarkymą tvarką, nuo 2007-01-01 nevykdoma dėl atitinkamų ministerijų biurokratizmo. Įstatymo nevykdymas pagal Seimo kontrolierių įstatymo nuostatas laikomas biurokratizmu.

7. Ataskaitos rekomendacijų įgyvendinimo vykdymo posėdžio 2010-12-30 protokole Nr. D4-130 numatyta, kad Aplinkos ministerija iki 2011-05-01 inicijuos Atliekų tvarkymo įstatymo papildymo įstatymo projekto, kuriame bus apibrėžiama medicininių atliekų sąvoka bei VMVT nustatomos funkcijos medicininių atliekų, susidarančių teikiant gyvūnų sveikatos priežiūros paslaugas, tvarkymo srityje, suteikiant tarnybai įgaliojimus parengti ir patvirtinti minėtą tvarką, derinimą, teikimą ir svarstymą Lietuvos Respublikos Vyriausybės posėdyje.

Pažymėtina, kad, šios dienos duomenimis, Aplinkos ministerija Atliekų tvarkymo įstatymo papildymo projekto Vyriausybei dar nepateikė.

8. Valstybės kontrolė savo Ataskaitoje pažymėjo: „perdirbamų medicininių atliekų kiekis nesiekia nė pusės procento visų medicininių atliekų, nes esanti medicininių atliekų tvarkymo sistema neskatina medicininių atliekų rūšiavimo ir perdirbimo, todėl sveikatos priežiūros įstaigose neišnaudojamos galimybės mažinti medicininių atliekų tvarkymo išlaidas. Šalyje neišvystyta pavojingų atliekų šalinimo infrastruktūra – nėra nė vieno pavojingų atliekų sąvartyno, <...>“. Rekomendacijose Vyriausybei buvo pasiūlyta numatyti priemones, skatinančias medicininių atliekų perdirbimą.

Tenka pažymėti, kad Ūkio ministerija, kuri yra atsakinga už projekto „Pavojingų atliekų sąvartyno įrengimas“ įgyvendinimą bei kuri pagal Atliekų tvarkymo įstatymo nuostatas privalo rengti ir tvirtinti programas, skatinančias mažinti gamyboje susidarančių atliekų kiekį, kurti rinkas iš antrinių žaliavų pagamintiems produktams; koordinuoti šių programų įgyvendinimą, nusišalino nuo Ataskaitos „Medicininių atliekų tvarkymas“ rekomendacijų įgyvendinimo vykdymo, teigdama, kad Ataskaitoje pateiktas rekomendacijas turėtų įgyvendinti Aplinkos ir Sveikatos apsaugos ministerijos bei VMVT.

9. Apibendrinus tai, kas pirmiau išdėstyta, darytina išvada, kad medicininių atliekų tvarkymo srityje būtinas visų suinteresuotų institucijų atsakingas požiūris ir glaudus bendradarbiavimas. Tai padėtų operatyviai spręsti kylančias medicininių atliekų tvarkymo problemas.

Manytina, kad, atsakingoms institucijoms įgyvendinus Ataskaitos „Medicininų atliekų tvarkymas“ rekomendacijų įgyvendinimo vykdymo posėdžio 2010-12-30 protokole Nr. D4-130 numatytus veiksmus, gydymo įstaigoms turint motyvaciją mažinti pavojingų atliekų, kurių jos „prigamina“ ir privalo išvežti iš įstaigų, kiekius, jas rūšiuojant (stropus buitinių atliekų, pavyzdžiui, stiklo, plastiko, popieriaus, atskyrimas nuo infekuotų atliekų), įdiegus visus galimus pavojingų (infekuotų) medicininių atliekų šalinimo deginant pajėgumus, įrengus pavojingų atliekų sąvartyną, Lietuvoje bus sudarytos sąlygos tinkamam medicininių atliekų tvarkymui.

Dėl medicininių atliekų deginimo

Tyrimo metu nustatytos faktinės aplinkybės

10. Lietuvos Respublikos aplinkos ministras Gediminas Kazlauskas 2011-05-20 raštu Nr. (17-1)-D8-4819 „Dėl informacijos pateikimo“, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras Raimondas Šukys 2011-06-08 raštu Nr. 10-(11.1-192)-4419 „Dėl informacijos pateikimo“ pateikė Seimo kontrolieriui informaciją bei dokumentus (kopijas). Iš minėtų raštų, dokumentų bei kitos informacijos nustatyta:

10.1. Nuo 2006 metų Vilniaus regiono sveikatos priežiūros įstaigų pavojingos medicininės (infekuotos, farmacinės ir kt.) atliekos pradėtos deginti statybos ir remonto UAB „Senovė“ medicininių atliekų deginimo įmonėje. Tačiau dėl aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimų, Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimo sąlygų ir reikalavimų nevykdymo UAB „Senovė“ nuo 2011-01-01 neturi teisės vykdyti pavojingų medicininių atliekų deginimo veiklą;

10.2. nuo 2010 m. gruodžio mėnesio pavojingos medicininės atliekos pradėtos šalinti jas deginant UAB „Toksika“ Šiaulių filialo pavojingųjų atliekų deginimo įrenginyje. Šis įrenginys pastatytas įgyvendinant Europos Sąjungos finansuojamą projektą „Pavojingųjų atliekų tvarkymas Lietuvoje“ Nr. 2003/LT/16/PE/017 pagal projekto rangos sutartį „Pavojingųjų atliekų tvarkymas Lietuvoje: pavojingųjų atliekų deginimo įrenginio statyba“ Nr. A/2007/LT/36. Pavojingųjų atliekų deginimo įrenginio statybos užsakovas yra UAB „Toksika“, o rangovai – *Hafner SRL* ir SR UAB „Senovė“;

10.3. UAB „Toksika“ pagrindinė akcininkė yra valstybė. Akcijų valdytojas – Ūkio ministerija, patikėjimo teise valdanti 92,50 proc. akcijų. Bendrovės valdybos sudėtis: valdybos pirmininkas – D. Indriūnas, Ūkio ministerijos ministro patarėjas; nariai: Ūkio ministerijos Pramonės, paslaugų ir prekybos departamento direktorius K. Straigis, Ūkio ministerijos Pramonės, paslaugų ir prekybos departamento Pramonės politikos skyriaus vedėjo pavaduotojas V. Skaržinskas. Nuo 2011-02-23 bendrovės vadovas – Ramūnas Peciulevičius;

10.4. pagal sutarties reikalavimus rangovas *Hafner SRL* turi atlikti baigiamuosius pavojingųjų atliekų deginimo bandymus. 2011-02-20 rangovas *Hafner SRL* sustabdė trečiojo etapo baigiamuosius deginimo bandymus dėl techninio gedimo ir kilusių teisinių neaiškumų. Įmonės veikloje aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimų nenustatyta, ji turi TIPK leidimą;

10.5. Aplinkos ministerijoje 2011-03-24 įvyko skubus pasitarimas kilusioms problemoms spręsti. 2011-03-28 pasitarimo pas Ministro Pirmininko kanclerį metu svarstytas UAB „Toksika“ Šiaulių filialo pavojingųjų atliekų deginimo įrenginio statybos ir numatytų baigiamųjų bandymų atlikimo klausimas (protokolas Nr. NV 31). Konstatuota: trišalės sutarties „Pavojingųjų atliekų tvarkymas Lietuvoje: pavojingųjų atliekų deginimo įrenginio statyba“ Nr. A/2007/L/36 rangovas dėl jam kilusių teisinių neaiškumų sustabdė savo sutartinių įsipareigojimų – atlikti trečiojo etapo baigiamąjį bandymą – vykdymą; delsiant atlikti trečiojo etapo baigiamąjį bandymą, sukauptas pavojingų medicininių atliekų kiekis kelia grėsmę aplinkai; įstatymuose bei kituose teisės aktuose nėra nuostatų, draudžiančių iki statybos užbaigimo procedūrų atlikimo vykdyti sutarties šalių įsipareigojimus.

Siekiant operatyviai spręsti susidariusių medicininių atliekų tvarkymo problemas, pavesta: Aplinkos projektų valdymo agentūrai raštu pateikti išaiškinimą rangos sutarties šalims dėl sutarties

sąlygų ir jų vykdymo; siūlyti rangovui nedelsiant kreiptis į Lietuvos Respublikos darbo inspekciją, kad būtų užregistruoti potencialiai pavojingi įrenginiai, ir ne vėliau kaip iki 2011-04-04 atnaujinti trečiojo etapo baigiamuosius bandymus; rangovui delsiant vykdyti savo sutartinius įsipareigojimus Aplinkos projektų valdymo agentūra turi taikyti priemones, numatytas sutarties sąlygose;

10.6. UAB „Toksika“ Šiaulių filialo pavojingųjų atliekų deginimo įrenginyje nuo 2011-04-02 vėl pradėta deginti pavojingas atliekas. Nuo 2010-11-22 iki 2011-05-17 šiame įrenginyje buvo sudeginta 27 761 tona pavojingųjų atliekų iš jų 358 t medicininių atliekų;

10.7. rangovas *Hafner SRL* 2011-05-17 sustabdė pavojingųjų atliekų deginimo įrenginio veiklą;

10.8. Aplinkos ministerija, koordinuodama kitų valstybės institucijų veiklą atliekų tvarkymo srityje, siekdama užtikrinti tinkamą pavojingųjų atliekų tvarkymą ir atsižvelgdama į tai, kad Ūkio ministerija rengia ir įgyvendina Valstybinę pavojingųjų atliekų tvarkymo programą, atstovauja valstybei, patikėjimo teise valdydama vienos iš minėtosios sutarties šalių – UAB „Toksika“ – akcijas, 2011-05-18 raštu Nr. (17-1)-D8-4767 kreipėsi į Ūkio ministeriją, prašydama inicijuoti pasitarimą trišalės sutarties „Pavojingųjų atliekų tvarkymas Lietuvoje: pavojingųjų atliekų deginimo įrenginio statyba“ Nr. A/2007/L/36 įsipareigojimų įvykdymui užtikrinti, pakviečiant sutarties šalis ir kitas suinteresuotas institucijas. Rašto kopija išsiųsta rangovui *Hafner SRL* ir Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kancleriui;

10.9. Ministro Pirmininko tarnyboje 2011-05-30 įvyko pasitarimas dėl medicininių atliekų tvarkymo ir pavojingųjų atliekų deginimo ir pavojingųjų atliekų sąvartyno statybos, kuriame buvo priimti medicininių atliekų tvarkymo srities sprendimai. Pasitarimo metu svarstytas medicininių atliekų tvarkymo klausimas, pavojingųjų atliekų deginimo įrenginio statybos ir numatytų baigiamųjų bandymų atlikimo klausimas, pavojingųjų atliekų sąvartyno įrengimo klausimas; konstatuota, jog trišalės sutarties „Pavojingųjų atliekų tvarkymas Lietuvoje: pavojingųjų atliekų deginimo įrenginio statyba“ Nr. A/2007/L/36 (toliau – Sutartis) rangovas sustabdė savo sutartinių įsipareigojimų – atlikti šio įrenginio trečiojo etapo baigiamąjį bandymą – vykdymą. Užsakovui UAB „Toksika“ kilo pagrįstų įtarimų, kad pastatytas pavojingųjų atliekų deginimo įrenginys galimai neatitinka pirkimo dokumentų ir sutartinių įsipareigojimų. Sustabdžius pavojingųjų atliekų deginimo įrenginio bandymus, susikaupusių netvarkomų medicininių atliekų kiekis kelia grėsmę aplinkai; nutarta, kad tarp užsakovo (UAB „Toksika“) ir rangovo (*Hafner SRL* ir SR UAB „Senovė“) kilę nesutarimai dėl pastatyto deginimo įrenginio atitikimo pirkimo dokumentams ir sutartiniams įsipareigojimams turi būti sprendžiami Ginčų komisijoje, kaip numato Sutarties sąlygos. Iki 2011-06-07 UAB „Toksika“ turi inicijuoti kreipimąsi į Ginčų komisiją, o rangovas – atnaujinti bandomuosius pavojingųjų atliekų deginimus.

Aplinkos ministerijai pavesta iki 2011-06-30 išsiaiškinti alternatyvaus medicininių atliekų tvarkymo būdo (išvežti atliekas tvarkyti į kitas šalis) galimybes.

Sveikatos apsaugos ministerijai pavesta iki 2011-06-15 atnaujinti informaciją apie medicininių atliekų nukenksminimo liginisė pajėgumus.

Ūkio ministerijai pavesta iki 2011-07-01 parengti ir pateikti Finansų ministerijai (kopija – Ministro Pirmininko tarnybai) veiksmų planą dėl projekto „Pavojingųjų atliekų sąvartyno įrengimas“ įgyvendinimo, įvertinant galimybę kreiptis į Finansų ministeriją dėl paskolos gavimo iš valstybės vardu paimtos Europos investicijų banko paskolos lėšų, siekiant paspartinti projekto įgyvendinimo procedūras ir užtikrinti tinkamą pavojingųjų atliekų tvarkymo infrastruktūros sukūrimą;

10.10. atsižvelgdama į susiklosčiusią medicininių atliekų tvarkymo situaciją ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo 9 straipsnio 11 punktu bei 26 straipsnio 2 punktu, Ekstremaliųjų situacijų skelbimo ir atšaukimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-08-31 nutarimu Nr. 1243, bei Ekstremaliųjų įvykių kriterijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006-03-09 nutarimu Nr. 241, 4.1 ir 29 punktais, Vyriausybė nutarė paskelbti valstybės lygio ekstremaliają situaciją (Vyriausybės 2011-06-08 nutarimas Nr. 685, įsigaliojęs nuo 2011-06-15);

10.11. Lietuvos Respublikos Vyriausybei paskelbus valstybės lygio ekstremaliają situaciją, buvo leista sukauptas medicininis atliekas deginti UAB „Senovė“ priklausančiame pavojingųjų atliekų deginimo įrenginyje, Vilniuje. Visos VŠĮ Vilniaus universiteto liginisės Santariškių

klinikose susikaupusios medicininės atliekos 2011-06-15 buvo išvežtos sudeginti; 2011-06-14 pradėtos vežti atliekos iš SI „Gydomoji gamyba“ sandėlio, kuriame buvo kaupiamos net 929 Vilniaus, Marijampolės, Alytaus, Kauno, Molėtų, Utenos, Anykščių, Zarasų smulkių medicinos įstaigų medicininės atliekos.

Siekdama apsaugoti Vilniaus gyventojus nuo deginamų atliekų galimo poveikio aplinkai, Sveikatos apsaugos ministerija nurodė Vilniaus visuomenės sveikatos centrui kartu su Nacionaline visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija vykdyti nuolatinį gyvenamosios ir visuomeninės aplinkos oro užterštumo tyrimus bei teikti informaciją gyventojams. Laboratorinių tyrimų duomenys skelbiami Vilniaus visuomenės sveikatos centro interneto svetainėje.

11. Vyriausybės 2002-04-12 nutarimu Nr. 519 patvirtinto Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano (2007-10-31 nutarimo Nr. 1224 redakcija) 131, 132, 134 punktuose nurodyta:

„Medicininė atliekų nukenksminimas autoklavuose, mikrobangų krosnelėse ar apdorojant cheminėmis dezinfekcijos medžiagomis – tik tarpiniai metodai, palengvinantys jų saugojimą ir vežimą, tačiau iki galo neišsprendžiantys šių atliekų saugaus šalinimo problemos. Saugiausias medicininė atliekų tvarkymo būdas – deginimas teisės aktų reikalavimus atitinkančiuose atliekų deginimo įrenginiuose.

Nukenksmintos medicininės atliekos turi būti surenkamos atskirai, nemišomos su komunalinėmis atliekomis ir šalinamos – deginamos teisės aktų reikalavimus atitinkančiuose atliekų deginimo įrenginiuose. Tik neturint galimybių šias atliekas deginti, nukenksmintos medicininės atliekos gali būti šalinamos sąvartynuose, jeigu jos atitinka Europos Sąjungos ir Lietuvos teisės aktuose nustatytus atliekų priėmimo į sąvartynus kriterijus ir ribines vertes.

Viena medicininė atliekų grupė – farmacinės atliekos. Didžiama farmacinių atliekų pavojingos, todėl turi būti surenkamos atskirai ir tvarkomos vadovaujantis atliekų tvarkymo ir išimtinai pavojingų atliekų tvarkymo reikalavimais, kad nekeltų pavojaus aplinkai ir žmonių sveikatai. Pavojingos farmacinės atliekos turi būti deginamos specializuotuose medicininė ar pavojingų atliekų deginimo įrenginiuose. Farmacinės atliekos iš gyventojų surenkamos per visuomenės vaistines.“

12. Valstybinės pavojingų atliekų tvarkymo 2006–2008 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006-01-11 nutarimu Nr. 19, priede „Valstybinės pavojingų atliekų tvarkymo 2006–2008 metų programos įgyvendinimo priemonės“ nurodyta: parengti pavojingų atliekų deginimo įrenginio projektą (atsižvelgiant į tai, kad reikės deginti medicininės atliekas), pastatyti ir pradėti eksploatuoti įrenginį; įvykdymo terminas 2006–2008 metai; atsakingi vykdytojai – Aplinkos ministerija, Ūkio ministerija, uždaroji akcinė bendrovė „Toksika“; parengti pavojingų atliekų sąvartyno projektą, pastatyti ir pradėti eksploatuoti sąvartyną; įvykdymo terminas 2006–2007 metai; atsakingi vykdytojai – Aplinkos ministerija, Ūkio ministerija, UAB „Toksika“.

13. Ūkio ministro 2009-09-02 įsakyme Nr. 4-439 nurodyta, kad UAB „Toksika“ steigia valstybinės reikšmės atliekų tvarkymo objektą – pavojingų atliekų deginimo įrenginį; objekto adresas: Aukštakių k., Šiaulių kaimiškoji sen., Šiaulių r., žemės sklypas Nr. 9103-0006-0033. Šio įsakymo kontrolė buvo pavesta Ūkio ministerijos viceministro pareigas tuo metu ėjusiam Rimantui Žyliui.

14. Aplinkos ministro 2005-05-10 įsakymu Nr. D1-239 patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros (toliau – Agentūra) nuostatuose teigiama, kad Agentūros steigėjas – Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija. Pagrindiniai Agentūros uždaviniai: įgyvendinti ISPA, Sanglaudos ir Struktūrinių fondų lėšomis finansuojamus projektus, atliekant kasdieninį remiamų projektų administravimą ir priežiūrą; užtikrinti tinkamą ISPA, Sanglaudos ir Struktūrinių fondų bei bendrojo finansavimo lėšų panaudojimą ir apskaitą, vykdant ISPA, Sanglaudos ir Struktūrinių fondų bei bendrojo finansavimo lėšų mokėjimus (nuostatų 5 punktą).

Išvados

15. Valstybinės reikšmės atliekų tvarkymo objektas – pavojingų atliekų deginimo įrenginys, kurio steigėjas UAB „Toksika“, Aukštakių kaime, Šiaulių rajone, turėjo būti pastatytas ir pradėtas eksploatuoti 2008 metais. Už tai atsakingomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu buvo paskirtos Aplinkos ministerija, Ūkio ministerija, UAB „Toksika“. Tačiau sutartis su įrenginio statybos konkurso laimėtoju buvo pasirašyta tik 2008-03-31. Statybos leidimas Nr. 501 išduotas 2008-11-28. Statybos darbai pradėti 2008-11-29. Objektas turėjo būti pastatytas 2010-09-30.

16. Pavojingų atliekų deginimo įrenginio taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (TIPK) leidimas bendrovės „Toksika“ Šiaulių filialui išduotas 2010-11-11.

17. Tyrimo metu nustatyta, jog yra kilę nesutarimai, ar pavojingų atliekų deginimo įrenginiui reikalingas statybos užbaigimo aktas, nuo kada galima pradėti deginti pavojingas atliekas, atlikti baigiamuosius pavojingųjų atliekų deginimo bandymus.

Atsižvelgiant į tai, kad Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos paskirtis – pagal kompetenciją vykdyti teritorijų planavimo ir statybos valstybinę priežiūrą, institucijoms, atsakingoms už pavojingų atliekų deginimo įrenginio pradėjimą eksploatuoti, būtų tikslinga kreiptis į šią instituciją dėl išaiškinimo.

18. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 53 straipsnyje pasakyta, kad valstybė ir kiekvienas asmuo privalo saugoti aplinką nuo kenksmingų poveikių.

Apibendrinus tai, kas pirmiau išdėstyta, darytina išvada, kad Aplinkos ministerija, Ūkio ministerija, UAB „Toksika“, kurios 92,50 proc. akcijų valdo Ūkio ministerija, yra atsakingos už tai, kad valstybėje susidarė situacija, kai nėra kur deginti medicininės atliekas.

Lietuvos Respublikos Vyriausybei 2011-06-08 paskelbus valstybės lygio ekstremaliąją situaciją, medicininės atliekos 2011-06-15 buvo pradėtos deginti UAB „Senovė“ įrenginyje, nors Aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento 2010-04-22 sprendimu buvo panaikintas šiai įmonei išduotas TIPK leidimas.

III. SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies punktu, Seimo kontrolierius nusprendžia:

Savo iniciatyva pradėtą tyrimą, siekiant nustatyti, kas padaryta per laikotarpį nuo Seimo kontrolieriaus pateiktų rekomendacijų bei Valstybės kontrolės pateiktų išvadų dėl nepakankamo teisinio reglamentavimo farmacinių, medicininių atliekų tvarkymo srityje bei kas yra atsakingas už tai, kad šalyje susidarė situacija, kai nėra kur deginti medicininės atliekas, baigti pripažįstant, kad žmogaus teisės į sveiką ir saugią aplinką yra pažeistos.

IV. SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 7, punktu, Seimo kontrolierius

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

pateikia informaciją, kad nėra vykdoma Farmacijos įstatymo 42 straipsnio 1 dalies nuostata, kuri įsigaliojo 2007-01-01, tai yra iki šios dienos Vyriausybė nėra patvirtinusi farmacinių atliekų surinkimo, tvarkymo ir apmokėjimo už jų tvarkymą tvarkos, nors apie tai Vyriausybė 2009 metais buvo informuota Seimo kontrolieriaus bei 2010 metais – Valstybės kontrolės.

Atsižvelgiant į tai, manytina, jog būtų tikslinga **imtis šių priemonių, kad:**

1. Atitinkamoms ministerijoms būtų pavesta parengti farmacinių atliekų surinkimo, tvarkymo ir apmokėjimo už jų tvarkymą tvarką.

2. Atsakingoms ministerijoms būtų pavesta teisės aktų nustatyta tvarka atlikti tarnybinius tyrimus siekiant išsiaiškinti, dėl kurių konkrečių pareigūnų neveikimo ar netinkamo veikimo susidarė situacija, kai valstybėje nėra kur deginti medicininės atliekas, nors šiam klausimui spręsti buvo skirtos nemažos Europos Sąjungos Sanglaudos fondo bei valstybės biudžeto lėšos.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Seimo kontrolierius rekomenduoja:

Lietuvos Respublikos aplinkos, sveikatos apsaugos ministerijoms

1. **Atkreipti dėmesį** į tai, jog valstybinio audito ataskaitos „Medicininė atliekų tvarkymas“ rekomendacijų įgyvendinimo vykdymo posėdžio 2010-12-30 protokole Nr. D4-130 nėra vienai ministerijai nėra numatytas veiksmų planas dėl farmacinių atliekų surinkimo, tvarkymo ir apmokėjimo už jų tvarkymą tvarkos parengimo, ir **siūlyti imtis priemonių**, kad būtų išsiaiškinta, dėl kokių priežasčių ir kieno aplaidumo to nebuvo padaryta.

2. **Atkreipti dėmesį** į tai, jog Aplinkos ministerija Lietuvos Respublikos Vyriausybei dar nėra pateikusi Atliekų tvarkymo įstatymo papildymo projekto, nors tai turėjo padaryti iki 2011-05-01, ir **siūlyti imtis priemonių** išsiaiškinti, dėl kokių priežasčių Atliekų tvarkymo įstatymo papildymo projektas 2011-05-01 nebuvo pateiktas Vyriausybei ir kada jis bus jai pateiktas.

3. **Atkreipti dėmesį** į tai, jog Sveikatos apsaugos ministerijos nuostatuose tiesiogiai nėra nurodyta, kad ji reglamentuoja medicininė atliekų tvarkymą sveikatos priežiūros įstaigose; koordinuoja sveikatos priežiūros įstaigų veiksmus diegiant medicininė atliekų tvarkymo pajėgumus, o tais atvejais, kai sveikatos priežiūros įstaigos nesugeba užtikrinti saugaus medicininė atliekų sutvarkymo, Sveikatos apsaugos ministerija inicijuoja šių atliekų tvarkymo pajėgumų sukūrimo projektus, todėl **siūlyti imtis priemonių**, kad būtų inicijuotas Sveikatos apsaugos ministerijos nuostatų papildymas, atsižvelgiant į Atliekų tvarkymo įstatymo 21 straipsnį.

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai

1. **Atkreipti dėmesį** į tai, jog Seimo kontrolieriui nebuvo pateikta prašoma informacija (apie UAB „Toksika“, kurios 92,50 proc. akcijų patikėjimo teises valdo Ūkio ministerija, pastatytą ir dar neveikiantį pavojingų atliekų deginimo įrenginį, kodėl jis dar neveikia ir kita su tuo susijusi informacija, dėl ko galimai susidarė situacija, kai šiuo metu nėra kur deginti medicininės atliekas), ir **siūlyti imtis priemonių**, kad būtų išsiaiškinta, dėl kokių priežasčių valstybės tarnautojas, kuriam buvo pavesta pateikti informaciją Seimo kontrolieriui, nepateikė visos prašomos informacijos.

2. **Atkreipti dėmesį** į tai, jog Ūkio ministerija pagal Atliekų tvarkymo įstatymo 22 straipsnį privalo rengti ir tvirtinti programas, skatinančias atliekų prevenciją, taip pat skatinančias mažinti gamyboje susidarančių atliekų kiekį, kurti rinkas iš antrinių žaliavų pagamintiems produktams; koordinuoja šių programų įgyvendinimą, tačiau ši ministerija nusišalino nuo valstybinio audito ataskaitos „Medicininė atliekų tvarkymas“ rekomendacijų įgyvendinimo, nors jose siūloma numatyti priemones, skatinančias medicininė atliekų perdirbimą, ir **siūlyti imtis priemonių**, kad Ūkio ministerija aktyviai prisidėtų prie valstybinio audito ataskaitos „Medicininė atliekų tvarkymas“ rekomendacijų įgyvendinimo ir rengiamose programose būtų numatytos priemonės, skatinančios medicininė atliekų, jose esančių antrinių žaliavų perdirbimą.

Lietuvos Respublikos generaliniam prokurorui Dariui Valiui

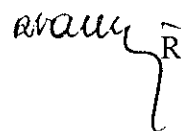
Atsižvelgiant į tai, kad Aplinkos ministerija, Ūkio ministerija bei UAB „Toksika“, kurios 92,50 proc. akcijų patikėjimo teise valdo Ūkio ministerija, yra atsakingos už pavojingų atliekų deginimo įrenginio Aukštrakių kaime, Šiaulių rajone, pastatymą bei pradėjimą eksploatuoti, tačiau šis įrenginys iki šios dienos nepradėtas eksploatuoti, nors jo statybai iš Europos Sąjungos Sanglaudos fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto buvo skirta beveik 87 mln. litų,

manytume būtų tikslinga patikrinti ir įvertinti, ar pareigūnų bei kitų asmenų veikose, susijusiose su pavojingų atliekų deginimo įrenginio statyba, jos priežiūra, nėra nusikalstamos veikos požymių.

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus Seimo kontrolierių informuoti iki 2011-09-05.

Šią pažymą pateikti Lietuvos Respublikos Seimo žmogaus teisių komitetui, sveikatos reikalų komitetui, aplinkos apsaugos komitetui.

Seimo kontrolierius

 Romas Valentukevičius